

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна
мова»

за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до перекладознавства
Викладач (-і)	Телегіна Наталія Іванівна
Контактний телефон викладача	0505512647
Е-mail викладача	natalia.telegina@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua https://d-learn.pro/course/subscription/through/url/c06514986ed62ade7cfd
Консультації	3 понеділка по четвер за домовленістю з викладачем
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення дисципліни є види і способи перекладу (включаючи усний переклад), лексичні, граматичні та прагматичні аспекти перекладу, види трансформацій, які застосовуються в процесі перекладу, а також стратегії та техніки перекладу. Зазначений курс також знайомить студентів із поняттям доместикації та форенізації як одним з основних підходів до вибору стратегій і технік перекладу, роз'яснює студентам поняття еквівалентності та адекватності перекладу, демонструє студентам різні погляди на ці поняття та різні теорії, як українських так і зарубіжних науковців. Курс включає також короткий огляд історії перекладу.</p> <p>Зазначений курс спрямований на те, щоби навчити студентів розбиратися в стратегіях і техніках перекладу, вдало обирати їх в залежності від типу тексту, розуміти, як зберегти в перекладі повний зміст і стильові особливості тексту.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувача вищої освіти системно-наукового розуміння теоретичних засад перекладу текстів різних жанрів, засвоєння достатнього мінімуму англомовної спеціалізованої наукової термінології галузі перекладознавства, розвиток навичок свідомого відбору мовних засобів з урахуванням лексико-семантичних, граматичних та жанрово-стилістичних особливостей текстів на мові оригіналу і їх перекладу для формування перекладацької компетенції, необхідної для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є забезпечення студентів знаннями способів перекладу різних видів лексики, стратегій і тактик перекладу та шляхів збереження стилю текстів різних жанрів.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний.

ФК13. Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

Результати навчання:

РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та не фахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

РН20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
4	035 Філологія	2	О
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. The Subject Matter of the Theory of Translation.	2	1	4
Тема 2. Ways of Translation.	2	1	6
Тема 3. The Outline of the History of Translation.	2	1	10
Тема 4. Lexical Aspect of Translation. Translation of Proper and Geographical Names. Asyndetic Noun Clusters. Internationalisms.	2	1	6
Тема 5. Translation of the Words of Nationally Biased Lexicon, Stylistic Devices and Phraseological Units.	2	1	6
Тема 6. Grammatical, Semantic and Pragmatic Aspects of Translation.	2	1	6
Тема 7. Translation Strategies and Translation Techniques.	2	1	6
Тема 8. Grammatical Transformations.	2	1	6
Тема 9. Problems with Equivalence and Non-equivalence.	2	1	6
Тема 10. Levels of Equivalence.	2	1	4
Заг.:	20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студент отримує залік на підставі оцінок, які студент отримав на практичних заняттях та за виконання самостійної роботи. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати, відвідуючи практичні заняття – 50. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання самостійної роботи – 10 балів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за тест під час підсумкового контролю – 40 балів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати на заліку – 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p><i>Письмові роботи планом непередбачені.</i></p> <p>Підсумковий тест</p> <p>В призначений час, студенти самостійно виконують тест формату «множинний вибір», з метою перевірки розуміння теоретичних аспектів навчального матеріалу. Підсумкове тестування (d-learn) передбачає максимальну оцінку 40 балів, тобто складає 40% від загальної кількості балів, які може отримати студент. Кожен студент отримує окреме тестове завдання, сформоване системою (d-learn), яке складається з 20 питань.</p>

Семінарські заняття	<p>Оцінюється робота студента на семінарських заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх оцінок, отриманих студентом під час семінарських занять, з ваговим коефіцієнтом 10.</p> <p>На семінарських заняттях знання студента оцінюються відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, логічно будує відповідь, може проілюструвати теоретичні положення прикладами;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або не може проілюструвати теоретичні положення прикладами;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або демонструють відсутність стабільних знань;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, не знає наукових фактів, визначень.</p> <p>Самостійна робота студентів перевіряється двічі під час тижнів, виділених для перевірки самостійної роботи. На першому тижні, виділеному для перевірки самостійної роботи, студенти відповідають усно. Опитування індивідуальне. Самостійна робота оцінюється за тими самими критеріями, що і семінарські заняття, з ваговим коефіцієнтом 2.</p> <p>На другому тижні, виділеному для перевірки самостійної роботи, студенти виконують тест формату «множинний вибір». Тест складається з 20 питань. Завдання індивідуальні. Максимальна оцінка 40 балів.</p>
---------------------	---

Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Підсумкове тестування (d-learn) передбачає максимальну оцінку 40 балів. Максимальна сума балів за роботу на семінарських заняттях – 50, максимальна сума балів за самостійну роботу – 10. Максимальна кількість балів за залік – 100 балів (А).</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань). Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №2, користується правом перескладання за відомістю №3.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	

Курс читається англійською мовою. Студент зобов'язується відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і тестів.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomuplahiatu.pdf>

Відвідування занять:

Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять. Пропуски практичних занять без поважних причин знижують рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується активність студента під час занять. Враховується також факт відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.

На консультації викладача студент може відпрацювати пропущене заняття, а також отримати роз'яснення питань, з підготовкою яких у нього виникли складності.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та відпрацюванням всіх семінарських занять відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpat-skomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання за відомістю №2. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №2, користується правом перескладання за відомістю №3. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, тощо, наявність сертифікатів, які підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Брешко Н. Основи перекладу: Курс лекцій з теорії та практики перекладу для ф-тів та ін.-тів міжнарод. відносин. К: Ніка-Центр, 2005. (http://194.44.142.55/F?func=find-b&request=000332164&find_code=SYS)
2. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1983. (<https://www.twirpx.com/file/2964738/>)
3. Карабан В'ячеслав, Мейс Джеймс. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця: Нова книга, 2003. (<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:218774/Source:default>)
4. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2003. (http://chtyvo.org.ua/authors/Koptilov/Teoriia_i_praktyka_perekladu/)
5. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. К.: Вища школа, 1986. (https://studylib.net/doc/7895428/korunec._-%D1%96.-v.-k-68-teor%D1%96ya-%D1%96-praktika-perekladu--aspektnij)
6. Корунець І.В. Принципи і способи передачі українських особових і географічних назв англійською мовою. Мовознавство, 1993, №3.
7. Телегіна Н.І. Практикум з перекладу. (навчально-методичний посібник). – Івано-Франківськ, 2019. – 75 с.
8. Baker, M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London and New York: Routledge, 1992. 352 p.
9. Bell, R. T. Translation & Translating: Theory and Practice. New York: Longman, 1991. 322 p.
10. Fadaee, Elaheh. Translation techniques of figures of speech: A case study of George Orwell's "1984 and Animal Farm». Journal of English and Literature Vol. 2(8), pp. 174-181, 25 October, 2011. Available online at <http://www.academicjournals.org/IJEL>.
11. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford: Ox. University Press, 1980. (<https://www.bookdepository.com/Oxford-Advanced-Learners-Dictionary-Current-English-S-Hornby/9780194311106>)
12. Korunets, I. Theory and Practice of Translation. Vinnitsya: Nova Knyha Publishers, 2001. https://www.academia.edu/30268982/Korunec_-_Theory_and_practice_of_translation
13. PŁOŃSKA, DAGMARA. STRATEGIES OF TRANSLATION . Psychology of Language and Communication 2014, Vol. 18, No. 1. DOI: 10.2478/plc-2014-0005.
14. Prandi, M. "Translating metaphors," in Language Across Languages: New Perspectives on Translation, eds E. Miola and P. Ramat (Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing), 2015. P. 83–104.
15. Venuti, L. Strategies of translation. In M. Baker (Ed.), Encyclopedia of translation studies. London and New York: Routledge, 1998. P. 240-244.
16. Телегіна Н., Петрів Л. Стратегії перекладу метафор у художньому тексті (на матеріалі роману Айріс Мердок «The Black Prince»). Folium. Спецвипуск. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2023. С. 150 – 156. DOI <https://doi.org/10.32782/folium/2023.3.22> .
17. Mintsyś, E., Telegina, N. Literary Stylistics and Translation Strategies in Literary Translation, Ivano-Frankivsk, 2024. – 78 p. (в репозитарії бібліотеки ПНУ)

Викладач: Телегіна Н. І., доцент кафедри англійської філології